

**SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA
WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH**

Kod CPV 45112710-5

**ROBOTY W ZAKRESIE
KSZTAŁTOWANIA TERENÓW ZIELONYCH I
MAŁEJ ARCHITEKTURY**

D – 08.04.01

PSBA wrzesień 2018

1. WSTĘP

1.1 Przedmiot specyfikacji.

Przedmiotem niniejszej specyfikacji są wymagania dotyczące wykonywania i odbioru robót związanych z założeniem i pielęgnacją zieleni oraz wykonania elementów małej architektury.

1.2 Zakres stosowania specyfikacji.

Specyfikacja jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w p.1.1.

1.3 Zakres robót objętych specyfikacją.

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z założeniem, modernizacją i pielęgnacją zieleni i obejmują:

- zabezpieczenie istniejących i adaptowanych drzew i krzewów
- usunięcie drzew i drzew oznaczonych w inwentaryzacji dendrologicznej zawartej w projekcie wraz z korzeniami
- wykonanie nowych trawników
- pielęgnacja roślin
- sadzenie roślin [drzew i krzewów]
- wykonanie elementów małej architektury [miniatury parków, montaż ławek ogrodowych i koszy na śmieci]

1.4 Określenia podstawowe.

1.4.1 Ziemia urodzajna- ziemia posiadająca właściwości zapewniające roślinom prawidłowy rozwój.

1.4.2 Materiał roślinny- sadzonki drzew i roślin wieloletnich.

1.4.3 Bryła korzeniowa- uformowana przez szkółkowanie bryła ziemi z przerastającymi ją korzeniami roślin.

1.4.4 Forma naturalna- forma drzew do zadrzewień zgodna z naturalnymi cechami wzrostu.

1.4.5 -Forma pienna- forma drzew i niektórych krzewów sztucznie wytworzona w szkółce z pniami o wys. 1,5m, z wyraźnym ,nie przyciętym przewodnikiem i uformowaną koroną.

1.4.6- Forma krzewiasta- forma właściwa dla krzewów lub forma drzew utworzona w szkółce przez niskie przycięcie przewodnika celem uzyskania wielopędowości.

1.4.7- Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi polskimi normami i definicjami podanymi w Specyfikacji B.00.00.00 "Wymagania ogólne"p.1.4

1.5 Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w Specyfikacji D.00.00.00 „Wymagania ogólne” p.1.5

2.MATERIAŁY.

2.1 Ogólne wymagania dotyczące materiałów

Podano w Specyfikacji B.00.00.00 "Wymagania ogólne" p.2

2.2 Ziemia urodzajna.

Ziemia rodzima- powinna być zdjęta przed rozpoczęciem robót budowlanych. W miejscach gdzie zaprojektowano zieleń należy rozesać uprzednio zdjęty humus lub przewidzieć zakup humusu[ziemi urodzajnej] do rozesłania w miejscu sadzenia roślin oraz zakładania trawników.

2.3 Nasiona traw.

Należy stosować wyłącznie gotowe mieszanki traw w zależności od lokalnych warunków. Gotowa mieszanka traw powinna mieć oznaczony procentowy skład gatunkowy, klasę, numer normy, wg której została wyprodukowana, zdolność kiełkowania.

2.4 Nawozy mineralne.

Nawozy mineralne, konfekcjonowane do nawożenia trawników powinny być opakowane, z podanym składem chemicznym[zawartość NPK] . Należy je zabezpieczyć przed zawilgoceniem i zbrzyleniem w czasie transportu i przechowywania.

2.5 Drzewa i krzewy

Dostarczone sadzonki powinny być zgodne z normą PN-87/R-67023 i PN-87/R-67022, właściwie oznaczone, tzn. muszą mieć etykiety, na których podana jest nazwa łacińska i polska , forma, wybór, wysokość pnia, numer normy. Sadzonki drzew i krzewów powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku i odmiany oraz posiadać następujące cechy:

- pąk szczytowy przewodnika powinien być wyraźnie uformowany
- przyrost ostatniego roku powinien wyraźnie i prosto przedłużać przewodnik
- system korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty, na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne korzenie drobne,
- u roślin sadzonych z bryłą korzeniową, np. drzew i krzewów iglastych, bryła korzeniowa powinna być prawidłowo uformowana i nie uszkodzona.
- pędy korony powinny być przycięte- cięcie formujące u form kulistych
- równomiernie rozmieszczone pędy boczne korony drzew
- praktycznie prosty przewodnik

- blizny na przewodniku powinny być dobrze zarośnięte, dopuszcza się 4 całkowicie zarośnięte blizny na przewodniku w wyborze II, u form naturalnych drzew.

Wady niedopuszczalne:

- silne uszkodzenia mechaniczne roślin
- odrosty podkładki poniżej miejsca szczepienia
- ślady żerowania szkodników
- oznaki chorobowe
- zwiędnięcie i pomarszczenie kory na korzeniach i częściach naziemnych
- martwica i pęknięcie kory
- uszkodzenie pąka szczytowego przewodnika
- dwupędowe korony drzew formy piennej
- uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej
- złe zrośnięcie odmiany szczepionej z podkładką

2.6 Elementy małej architektury

Ławki ogrodowe, miniaturowe parki, powinny być wykonane zgodnie z projektem technicznym i odpowiadać wymaganiom dotyczącym w/w urządzeń. Dostarczane gotowe elementy wykonywane przez firmy specjalistyczne winny być zaakceptowane przez Inspektora Nadzoru i Inwestora przed dostawą i montażem.

3. SPRZĘT

3.1 Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w Specyfikacji D.00.00.00

„Wymagania ogólne” p.3.

3.2 Sprzęt stosowany do wykonywania zieleni .

Wykonawca przystępujący do prac powinien wykazać się możliwością korzystania z następującego sprzętu:

- walu gładkiego do zakładania trawników a ponadto do pielęgnacji zadrzewień
- pił mechanicznych i ręcznych

4. TRANSPORT

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w Specyfikacji D.00.00.00 „Wymagania ogólne” p.4

4.1 Transport materiałów do wykonywania nasadzeń.

Transport materiałów może być dowolny pod warunkiem, że nie uszkodzi, ani też nie pogorszy jakości transportowanych materiałów.

W czasie transportu drzewa i krzewy muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem bryły korzeniowej oraz części nadziemnych. Rośliny sadzone z bryłą korzeniową muszą mieć zabezpieczone bryły korzeniowe [folia, worki jutowe] lub być w pojemnikach. Drzewa i krzewy po dostarczeniu na miejsce przeznaczenia powinny być natychmiast sadzone. Jeżeli jest to niemożliwe, należy je zadołować w miejscu ocienionym i nieprzewiewnym, a w razie suszy podlewać.

Sadzonki winny być przewożone pojedynczo w pojemnikach [produkcja kontenerowa].

Sposób transportu powinien być zaakceptowany przez Inżyniera.

5. WYKONANIE ROBÓT.

5.1 Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót.

Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót podano w Specyfikacji D.00.00.00 „Wymagania ogólne” p.5

5.2 Trawniki

5.2.1 Wymagania dotyczące wykonania robót związanych z trawnikami

- teren pod trawniki musi być oczyszczony z gruzu i zanieczyszczeń,
- po rozłożeniu ziemi urodzajnej teren powinien być obniżony w stosunku do nawierzchni drogi o ok. 2-3 cm
- teren powinien być wyrównany i splantowany
- ziemia urodzajna powinna być rozścielona i wymieszana z nawozami mineralnymi oraz starannie wyrównana
- przed siewem nasion ziemię należy wałować wałem gładkim
- przykrycie nasion- przez przemieszanie z ziemią grabiami lub wałem kolczatką
- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem
- w miejscach gdzie brakuje urodzajnej ziemi rodzimej lub nie nadaje się ona do wykorzystania przewidziano uzupełnienia lub wymianę gruntu rodzimego na ziemię urodzajną.
- wysiew nasion i zakładania trawników należy prowadzić w okresie od 1 maja do 15 września oraz w innych okresach zaakceptowanych przez Inżyniera.
- na terenie płaskim nasiona traw wysiewane są w ilości 2,5 kg na 100m².
- należy użyć gotowej mieszanki nasion trawnikowych.
- należy zniszczyć chwasty przy użyciu herbicydów zatwierdzonych przez Państwową

Inspekcję Ochrony Roślin, przewidzieć siew podstawowy i przynajmniej jeden obowiązkowy dosiew.

- w przypadku rozkładania gotowej darni z rolki glebę przygotować tak samo jak do siewu nasion, zwiększyć ilość nawadniania.

5.2.2 Pielęgnacja trawników.

Pielęgnacja trawników obejmuje okres do wytworzenia zwartej murawy.

- pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone , gdy trawa osiągnie około 10 cm

- następne koszenie powinno się odbywać w takich odstępach czasu, aby wysokość trawy przed kolejnym koszeniem nie przekraczała 10-12 cm.

- ostatnie przedzimowe koszenie trawników powinno być wykonane w pierwszej połowie października.

- koszenie trawników w całym okresie pielęgnacji powinny się odbywać często i w regularnych odstępach czasu, przy czym częstość i wysokość cięcia należy uzależniać od gatunku wysianej trawy.

- chwasty trwałe w pierwszym okresie należy usuwać ręcznie, środki chwastobójcze o selektywnym działaniu można stosować po upływie 6 miesięcy od założenia trawnika.

Nawożenie mineralne- około 4kg NPK na 1 ar w sezonie wegetacyjnym należy wysiewać dzieląc dawkę na cztery partie, ostatnie nawożenie z początkiem września.

Mieszanki nawozów należy przygotować tak, aby trawom zapewnić składniki wymagane w poszczególnych porach roku:

- wiosną trawnik wymaga mieszanki z przewagą azotu

- od połowy lata należy ograniczyć azot, zwiększając dawki potasu i fosforu

- ostatnie nawożenie nie powinno zawierać azotu, lecz tylko fosfor i potas

- przewiduje się dosiewy uzupełniające dla trawników [jeden dosiew obowiązkowy] w przypadku braku wzrostów.

- wysokość trawy po skoszeniu nie może przekraczać 5 cm

- konieczne jest utrzymywanie odpowiedniej wilgotności gleby. Należy przewidzieć w zależności od warunków atmosferycznych- podlewanie trawników.

5.3 Drzewa i krzewy.

5.3.1 Wymagania dotyczące sadzenia drzew i krzewów

- pora sadzenia- jesień lub wiosna

- miejsce sadzenia- powinno być wyznaczone w terenie, zgodnie z dokumentacją projektową, dołki pod drzewa i krzewy powinny być zaprawione ziemią urodzajną.

- roślina w miejscu sadzenia powinna znaleźć się do 5 cm głębiej niż rośla w szkółce.

- korzenie złamane i uszkodzone należy przed sadzeniem przyciąć,

- przy sadzeniu drzew formy piennej należy przed sadzeniem wbić w dno drewniany palik

- korzenie roślin zasypywać sypką ziemią, a następnie prawidłowo ubić, uformować miskę i podlać

- drzewa formy piennej należy przywiązać do palika tuż pod koroną

- wysokość palika wbitego w grunt powinna być równa wysokości pnia posadzonego drzewa

- palik powinien być umieszczony od strony najczęściej wiejących wiatrów.

5.3.2 Pielęgnacja po posadzeniu

Pielęgnacja po posadzeniu polega na:

- podlewaniu

- odchwaszczaniu

- nawożeniu

- wymianie uschniętych i uszkodzonych drzew i krzewów

- przycięciu złamanych , chorych lub krzyżujących się gałęzi [cięcia pielęgnacyjne i formujące].

5.4 Elementy małej architektury.

Wymagania dotyczące dostawy elementów:

- ławki, donice i pergole winne być wykonane zgodnie ze wzorem zaleconym w projekcie

- materiały użyte do wykonania w/w elementów winny być zgodne z projektem

- przed zakupem bądź wytworzeniem warsztatowym w/w elementów należy uzyskać akceptację Inżyniera.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT.

6.1 Ogólne zasady kontroli jakości robót.

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w Specyfikacji D.00.00.00

„Wymagania ogólne” p.6.

6.2 Trawniki

Kontrola w czasie wykonywania trawników polega na sprawdzeniu:

- oczyszczenia terenu z gruzu i zanieczyszczeń
- grubość warstwy rozścielonej ziemi
- prawidłowego uwałowania terenu
- gęstość zasiewu nasion
- w przypadku trawników z darni rolowanej wielkość ukorzenia i przyjęcia się darni.

Kontrola robót przy odbiorze trawników dotyczy:

- prawidłowej gęstości trawy [trawniki bez „tysin”]
- obecność gatunków niewysiewanych oraz chwastów.

6.3 Drzewa i krzewy.

Kontrola jakości robót w zakresie sadzenia i pielęgnacji drzew i krzewów polega na sprawdzeniu:

- wielkości dołków pod drzewa i krzewy
- zaprawienia ich ziemią urodzajną
- zgodności realizacji obsadzenia z dokumentacją projektową w zakresie miejsc sadzenia gatunków i odmian.
- materiału roślinnego w zakresie wymagań jakościowych systemu korzeniowego, pokroju, wieku, zgodności z normą PN-87/R-67023
- opakowania, przechowywania i transportu materiału roślinnego
- prawidłowości osadzenia pali drewnianych przy drzewach formy piennej i przymocowania do nich drzew.
- odpowiednich terminów sadzenia
- wykonania prawidłowych misek przy drzewach po posadzeniu i podlaniu
- wymiany chorych, uszkodzonych, suchych i zdeformowanych drzew i krzewów
- zasilania nawozami mineralnymi

Kontrola przy odbiorze posadzonych drzew i krzewów dotyczy:

- zgodności realizacji obsadzenia z dokumentacją projektową
- zgodności posadzonych gatunków i odmian oraz ilości drzew i krzewów z dokumentacją projektową
- jakości posadzonego materiału.

6.4 Elementy małej architektury

Kontrola przy odbiorze dotyczy:

- zgodności realizacji z dokumentacją projektową
- jakości zastosowanego materiału

7. OBMIAR ROBÓT

7.1 Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w części „Wymagania ogólne” p.7

7.2 Jednostka obmiarowa

Podstawą dokonywania obmiaru określającą zakres prac wykonywanych w ramach poszczególnych pozycji jest dołączony do Dokumentacji Przetargowej przedmiar robót.

Jednostka obmiarowa dla zieleni i elementów małej architektury: 1 szt[sztuka]

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w Specyfikacji D.00.00.00 „Wymagania ogólne” p.8.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, Specyfikacjami i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie określone wymagania zostały spełnione.

9. PRZEPISY ZWIĄZANE

9.1 Normy

PN-G-98011 Torf rolniczy

PN-R-67022 Materiały szkółkarskie. Ozdobne drzewa i krzewy iglaste.

PN-R-67023 Materiały szkółkarskie. Ozdobne drzewa i krzewy liściaste

PN-R-67039 Cebule, bulwy, kłącza i korzenie bulwiaste roślin ozdobnych

BN-73/0522-01 Kompost fekalioowo- torfowy

BN-76/9125-01 Rośliny kwiatnikowe jednoroczne i dwuletnie.